

ORVON OSA.

On syksy-illat synkät, tummat, korvaan kuiskii aaveet kummat. Arkana astuu orpo tietään, tuska repii, raastaa mieltään.

Ei iloita voi orpo polo, häll' osattoman raskas olo. Samaa tietä monen monta astuu orpoa onnetonta.

Oispa orvoll' koti oma, siell' ois olo lämmin, soma; pelko ahdistais ei mieltä, levon, rauhan löytäis sieltä.

Mary North.

KERTOMUS ORJASTA JA HERRASTA.

Tämä kertomus on alkuaan venäläinen ja kuten hyvin monet muutkin venäläiset kertomukset, kerrotaan siinä herrasta ja hänen orjastaan. Nähkääs, pienet ystävät, siitä ei ole pitkä aika, kun venäläiset työläiset olivat vielä samanlaisen orjuuden alaisia kuin neekerit Yhdysvalloissa ennen sisällissotaa. Siitä ehkä johtuu, että venäläiset äidit ja isät, vaarit ja mummit kertovat lapsilleen kertomuksia orjista ja herroista. Tämä kertomus, joka on yksi venäläisten lasten kertomus, kuvaa myöskin kuinka kavalaa tämä herra oli ja kuinka helposti narrattava oli hänen ymmärtämätön orja parkansa.

"Oli kerran herra, jolla oli nöyrä ja kuuliainen orja. Herralla oli useita muitakin orjia, jotka kaikki tekivät ahkerasti työtä, jonka tuloksista herra rikastui. (Tietenkin kaikki lapsetkin tietävät, että ainastaan työn kautta saadaan kaikki rikkaus ja hyvinvointi maailmassa.) Tämä orja, josta ensin mainittiin, oli herran läheisin palvelija. Orja seurasi herraa kauppatavaroille kaukaisiin maihin, joissa herra möi sikkikankaita, jalokiviä ja maustimia, joita niissä maissa ei itessään ollut. Herra möi näitä kallista hinnasta, paljo suuremmasta hinnasta kuin mitä ne olivat hänelle maksaneet ja jokaisen matkan jälkeen oli hän entistä rikkaampi.

Orja kuormitti kamelin, kantoi tavarat ostajille, teki kauppoja, ruokki kamelin ja palveli isäntäänsä. Orja auttoi herraa pukeutumisessa, laittoi hänen ruokansa ja piti huolta hänen mukavuudestaan. Orja teki kaikki vaikeimmat tehtävät näillä pitkällä kauppatavaroilla, mutta hän oli aina yhtä köyhä.

Kerran herra, joka oli jo hyvin vanha, sairastui matkalla ja hän tunsu kuoleman lähestyvän. Hän oli kaukana kotoaan eikä hänellä ollut muita matkatovereita kuin uskollinen orjansa. Hänen vaimonsa ja poikansa odottivat häntä kotiin suurten rikkauksien kanssa. "Jos minä nyt kuolen näin kaukana kotoa", ajatteli vanha herra, "kuinkahan minä voin lähettää suuret aarteeni kotiin perheelleni". Hän oli hyvin levoton eikä voinut nukkua. Hän epäili ettei hän voisi luottaa orjansa niin paljo, että uskoi kultansa hänen viettäväkseen.

Ja niin hän kutsui orjansa luoksensa ja orja kutsui herran luokse lääkäriin, joka sanoi, että herran kuoleman hetki oli tullut. Lääkäri kehotti herraa kirjoittamaan määräyksensä kenelle hän tahtoo antaa kultansa ja tiluksensa hänen kuolemansa jälkeen. Orja tämän kuultuaan ajatteli, että koska herralla ei ole mukanaan ketään omaisistaan, hän saa varmasti peritää kaiken herran

Lasten Osasto

mukana olevan kullan ja rikkauten.

Kaiken yötä valvoi herra ja mietti ja suunnitteli millä tavoin hän voisi saada orjansa varmasti viemään hänen rikkautensa viemään hänen rikkautensa viemään. Vihdoin hän keksi viekkaan juonen ja senjälkeen hän nukkui heti. Aamulla hän käski orjansa kutsua luoksensa lakimiehen, joka valmisti herran omaisuutta koskevat asiakirjat, ja kun herra oli ne allekirjottanut, hän kuoli.

Kun orja näki, että herra oli määrännyt hänelle kaiken rikkautensa, oli hän hyvin onnellinen. Herra määräsi, että kaikki hänen talonsa, maansa, kultansa, jalokivensä, silkkinsä, kalitit maustimensa — kaikki mitä herra omisti, kuuluivat orjalle paitsi yhtä tavaraa, jota ei herra nimittänyt, vaan määräsi hänen poikansa nimittämään.

Orja siis lähti takasin kotimaahansa nauttia kesän suurista rikkautuksistaan. Orja ajatteli, että se tavara, minkä herra jätti poikansa määrättäväksi, ei miltään olla suuresta arvosta, koska herra ei sitä edes maininnut. Ja hän palasi kotiin riemuksella uielellä.

Kun orja saapui takasin kaukaiselta maalta ja toi mukanaan herransa määräykset omaisuutensa suhteen, olivat herran leski ja poika kovasti suuttuneita. "Onko se mahdollista, että kaikki omaisuutemme kuuluisi orjalle!" he vaikerivat. "Kuuluisiko halvalla orjalle kaikki meidän rikkautemme, yhtä ainoata esinettä lukuunottamatta! Ja mikä on se esine, joka kuuluu enään meille kaikista meidän rikkautestamme?"

Kaiken yötä he valvoivat ja miettivät mikä oli se esine mikä heille kuului, ja jonka heidän tulisi määrätä. Mutta vaikka he kuinka asiaa olisivat miettineet, eivät he keksineet siihen vastusta. He eivät olleet tottuneet vaivaamaan ajatuksiaan vaikeilla kysymyksillä, sillä muut ihmiset tavallisesti ratkaisivat ne heidän puolestaan.

Niinpä he kutsuivat luoksensa kuuluisan viisaan, joka tunnettiin kaukaisissakin maissa suuresta viisaudesta. Hän osasi aina neuvoa ihmisiä oikealla tavalla ratkaisemaan asioitaan. Kun tämä viisas mies kuuli lesken ja pojan kertomuksen herran määräyksestä, mietti hän hetkisen ja sanoi:

"Asiahan on hyvin yksinkertainen ja selvä. Teidän täytyy valita vain yksi ainoa esine ja senjälkeen te saatte itsellenne kaiken muun rikkauten. Teidän valittavana on ainoastaan orja itse, joka kuului herralle ja jota hän ei ole lahjottanut kenenkään omaisuudeksi."

Orja omisti siis kaiken muun herransa rikkauten, vaan ei omaa itseään. Hän oli edelleenkin osa herransa ja hänen perheensä omaisuutta. Ja ilman vapauttaan hän ei voinut nauttia rikkautestaan.

Tieteen Keijukaismaa

(Jatkoo)

Ja täten muodostuvat n. k. "glaisierit", suunnattoman suuret jääharkot eli juokseva jäävirta, joka luistaa alas vuoren laittaa kunnes Grön-

lännessä se saapuu meren rantaan ja silloin kappaleita siitä katkeaa irti. Nämä ovat uiskentelevia jäävuoria. Nämä jäävuoret ovat muodostuneet siitä samasta vedestä, joka alkuaan on kohonnut ilmaan trooppilisen ilmastoon vesistä, ja nyt ne uiskentelevat meressä sulavat lämpimissä merivirroissa vyöryen ympäri*) kunnes ne vihdoin kokonaan häviävät lämpimään valtameren, mistä ovat lähteneet. Sveitsissä eivät jäät voi luistaa suoraan mereen, mutta ne luistavat alas laaksoon kunnes tulevat lämpimään ilmastoon, ja etupää jäävirrasta sulaa ja juoksee pois jokeksi. Rhone ja monet muut joet saavat vetensä Alppien jääharkoista; ja nämä joet virtaavat mereen, vesipiisaramme siten taas löytäen tiensä takaisin kotinsa.

Mutta kun se tällä tavalla yhtyy jälleen toveriinsä, joista on ollut eroa, tuleeko se takaisin yhtä puhtaana ja kirkkaana kuin se oli lähtessään? Jäävuorista se todella tulee takaisin kirkkaana ja puhtaana, sillä keijukainen Kristalliseerautumivoima ei sekoita niihin mitään epäpuhdasta, ei edes suolaa, ja kristallit sulavat takaisin mereen puhtaana vetenä. Ja kuitenkin jääharkotkin ottavat mukaansa multaa ja kiviä vuorten laidoista jääntyneenä harkkojen alapuolelta ja siten ne kulettavat mereen mutaa.

* Mutta vesipiisarot joessa eivät ole läheskään niin puhtaat kuin ne olivat kohotessaan ilmaan. Ensi luvussa tulemme näkemään kuinka ne kulettavat ei ainoastaan mutaa ja sanna, mutta myöskin kiinteitä aineita kuten suolaa, kalkkia ja piikiveä sulautuneena veteen, aivan kuin sokeri sulaa veteen niin että emme voi sitä nähdä. Se vesi myöskin, mikä vajoaa maahan, kulettaa mukanaan paljon aineksia. Tiedätte, että kaivo- eli lähdevesi on eri makuista kuin sadevesi, ja usein näette, että siitä kiinteä kerrostuma voi muodostua vesipannun pohjalle ja laitoihin, joka irtaantuu vedestä kiehutettaessa. Maan sisään vajonnut vesi muuttuu "kovaksi" sen syyn tähden, että se kooko matkallaan kalkkihiltä, aivan samoin kuin vesi tulisi makeaksi jos antaisitte sen valua täysinisen sokeripussin läpi. Olette myöskin kuulleet puhuttavan rautalähteistä, tulikivilähteistä ja suolalähteistä, jotka pulpuavat ylös maasta. * Kaikkien näiden lähteiden vesi myös löytää tiensä jälleen mereen takaisin.

Ja nyt voitteko ymmärtää miksi merivesi maistuu suolaiselta ja karvaalta? Jokainen vesipiisara mikä juoksee maasta mereen vie jotain mukanaan. Yleensä on vedessä niin kovin hävään näitä aineita, että ette voi maistaa niitä ja me kutsumme sitä puhtaaksi vedeksi; mutta puhtainkin lähde- ja jokivesi sisältää jonkun määrän siihen sulaneita kiinteitä aineita. Ja taas kun auringon säteet tulevat ottamaan vettä merestä eivät ne ota muuta kuin puhtaan veden, joten kaikki suola ja hiili ja muut kiinteät ainekset jäävät mereen, joten merivedessä voimme ne helposti maistaa.

(Jatk.)

EBEN JNT., MICH.
Haloo, kaikki pienet ja suuret Toverittaren lukijat!

Ajattelin kirjoittaa pitkästä aikaa Toverittareen kun ei näy enään yhtään kirjeitä Lasten osastossa. Talvi ilmaa täällä on jo ollut pitkän aikaa ja aina näyttää pahemmaksi tulevan. Onhan se hyvä halko kämppien "runnareille" mutta ei se ole lapsille oikein hauskaa kun on niin pitkät matkat kouluun. Minullakin on toista mälliä. Sitte vielä pahinta on se, että kun pääsemme kouluun veljeni kanssa niin lapset ovat niin kovin olivinaan; he saavat vaan lyödä meitä siksi että me olemme sosialisteja. Minä olen monta kertaa ajatellut, että mitä jos minä menisin lyömään niitä; mitähän niiden vanhemmat sanoisivat.

Tämä on ollut tähän saakka pimeä kylä, mutta nyt kun tänne perustettiin sosialistiosasto, niin se on jo valkenemaan päin. Minullakin on toiveita, että tänne perustetaan Ihanneliitto pian kun saataisiin haali. Kyllä lapset täällä tarvitsisivatkin tietoa paljon, paljon siksi, kun he ovat koko elämänsä asuneet samalla paikkakunnalla ja kulevat samoja vanhoja loruja. Me lapset, kun tulemme olemaan tulevaisuuden yhteiskunnan jäseniä, niin meidän pitää tietää mihinkä luokkaan kuulumme.

No, nyt kiip on niin pitkät talvi-illat niin ottakaapas lapset kynään kiinni ja kirjoitakaa Toverittareen. Vaikka ette osaakaan hyvin kirjoittaa suomea, niin kylä äitinne auttavat. Olisi hauskaa nähdä paljon kirjeitä Toverittaren Lasten osastossa. Hauskaa talvea kaikille.

Aili Huhtaluoma.

COBURNTOWN, MICH.

Minä olen katsellut Lasten osaston kirjeistä sanooko kukaan niissä mitään miten he ovat viettäneet "Haloween" illan, joka on meille lapsille sellainen pieni vallattomuuden ja hassunkuristen tempujen ilta. Usein kyllä tehdään sinä iltana kaikenlaista pahaakin vallattomuuden nimesä, joka ei ole oikein, ja joka saattaa suututtaa varsinkin joitakin aikuisia.

Meillä oli aikalaila hauskaa tuona iltana, mutta kyllä meitä säikäytettiinkin eräässä paikassa. Erästä talosta lähti meidän portaan oikein pitkä mies. Hän oli portailla vahdissa pahantekijöitä ja kun hän näki meidät, lähti juoksemaan perään ja huusi kovalla äänellä. Yksi meistä jo huusi surkeasti "Mitä ja minullakin sydän sykki niin, että tuntui nousevan ylös kurkusta. Kun pääsimme kotiin ja kerroimme äidille takaa-ajosta, nauro ihän vain.

Täällä ei ole suomalaisilla minikäänlaisia yhteisyrinöitä. Täällä on synodan haali, jossa ei ole koskaan mitään hauskoja iltamia. Täällä oli tanssihaali, mutta se paloi.

Tervehdän kaikkia pieniä tovereita. — Toveruudella,

Maiju Junttila.

Toverittaren tilaajamäärä kymmeneen tuhanteen!

+++++
* SUOSITTELEMME AJURI-
* LIIKETTÄMME!
* Olemme aina valmiit palve-
* lemaan teltä kalkanlaisella
* ajuriliikkeen alaan kuuluvalla
* työllä.
* SEABORG TRANSFER CO.
* Puhelin 466. Astoria, Ore.
+++++